Danskerne vil have dobbelt så dyr tobak
DANMARK Side 3

New York lægger sag an mod klimasynderne
INTERNATIONALT Side 6

De spiller ond, ond metal
IBYEN Forsiden

Foto: Miriam Dalsgaard. Grafik: Peter Sætternissen

POLITIKEN
Fredag
12. januar 2018
Årgang 133. Nr. 104
Pris 40,00
Kundecenter Politiken 70 15 01 01
1. udgave
www.politiken.dk

Småbørns trivsel registreres bag om ryggen på forældrene

Kommuner gemmer data om institutionsbørns trivsel og udvikling. Registreringen oplyses ikke til forældrene, hvilket er i strid med loven.

DATASIKKERHED

JAKOB SORGENFRI KJÆR

Du ved, om dit barn går på grøn eller gul stue i vuggestuen og børnehaven. Men ved du også, om det pædagogiske personale elektronisk har registreret dit barn som grønt eller gult, bedømt ud fra barnets trivsel, udvikling og færdigheder?

Stadig flere kommuner kræver, at pædagogerne i vuggestuer og børnehaver indtaster data om hvert enkelt barns trivsel. Personoplysningerne bliver registreret med barnets cpr-nummer og slettes først efter adskillige år. Men flere steder i landet har forældrene intet fået at vide om den elektroniske registrering.

I Københavns Kommune blev det i 2017 et krav til pædagogerne i de kommunale daginstitutioner, at de såkaldte Topi-trivselsvurderinger blev indtastet digitalt. Bekymrede pædagoger har kontaktet Politiken og fortalt, at registreringen sker bag om ryggen på forældrene. En pædagog fortæller, hvordan de ansatte er blevet oplyst af en leder om, at forældrene ikke må få at vide, at registreringen sker.

I trivselsundersøgelserne registreres børnene i et it-system med en farvekode – grøn, gul eller rød – alt efter personalets vurdering af barnets trivsel.

»Som forælder ville jeg blive rasende, hvis jeg fandt ud af, at pædagogerne stempler mit barn som gult, grønt eller rødt uden at informere mig. Vi ved intet om, hvem der har adgang, og om nogen kan se det, når barnet bliver ældre. Vi har fået at vide, at det sker i et lukket system, så det skal vi ikke bekymre os om«, siger en pædagog, der vil være anonym.

En anden pædagog fortæller, hvordan vurderingen dukker op i systemet, når et barn skifter institution. Ifølge Politikens oplysninger er nogle pædagoger så utrygge ved, at systemet skaber en stigmatisering af børnene, at de indtaster alle som grønne, selv om det ikke er sandt.

»Vi har ikke sendt noget ud til forældrene om den her nye registrering. Og alt det med data har vi ikke fået noget at vide om fra forvaltningen«, siger en institutionsleder, som også ønsker at være anonym.

Børns Vilkår finder den manglende åbenhed »meget alvorlig og kritisabel«:

»Kommunerne spænder ben for sig selv, når registreringen sker bag om ryggen på forældrene. Pædagogerne skal arbejde tæt sammen med forældrene, hvad enten børn trives eller ikke«, siger seniorkonsulent Bente Boserup.

> **Som forælder ville jeg blive rasende**
> Pædagog i København

Ifølge loven har forældrene krav på at blive oplyst om registreringen, om formålet, hvem der har adgang, og hvornår data slettes.

»Det er et brud på oplysningspligten i persondataloven, og det er problematisk – også rent etisk. Hvis borgere skal have tillid til, at personoplysninger behandles ordentligt, er det første skridt at vide, at data overhovedet behandles. Hvis der ikke er transparens, undergraves tilliden til systemet«, siger Ayo Næsborg-Andersen, postdoc ved Syddansk Universitet og ekspert i dataret.

I alt 20 kommuner bruger det samme Topi-system fra Rambøll. I Viborg og Esbjerg Kommune, som Politiken har undersøgt, er forældrene heller ikke blevet informeret lovmæssigt om vilkår og rettigheder. Begge kommuner beklager.

»Vi har nu sat alt på pause omkring trivselsundersøgelser. Jeres artikler har gjort, at vi har igangsat et serviceeftersyn på det hele. Min bekymring er, at forældre kan miste tilliden til vores gode hensigter«, siger Jørn Henriksen, børne- og kulturdirektør i Esbjerg Kommune.

I København erkender forvaltningen, at »det er helt tydeligt, at persondataloven ikke er overholdt i alle forhold«.

»Forældre har naturligvis krav på at blive informeret om, hvordan forvaltningen opbevarer trivselsvurderinger af deres barn. Det er godt, at forvaltningen allerede er i fuld gang med at rette op på forholdene, og den proces følger jeg«, skriver børne- og ungdomsborgmester Jesper Christensen (S) i en mail til Politiken.

jakob.sorgenfri@pol.dk

Trivselsindsats uden etik giver ...
Tema side 8

POLITIKEN MENER

Ulovligt udsendt

Støjbergs ministerium overtræder igen loven.

Var det med vilje – eller var det blot udtryk for en beklagelig fejltagelse fra embedsværket?

Det er spørgsmålet, efter at udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg (V) i går indrømmede, at Danmark siden slutningen af 2016 har udvist en række alvorligt syge asylansøgere i strid med en dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Som afdækket af Radio24Syv og Dagbladet Information har de danske myndigheder i det seneste år udvist mindst 11 syge asylansøgere, selv om der ikke var sikkerhed for, at de kunne få den rette behandling i deres hjemland.

Det, besluttede menneskeretsdomstolen i Strasbourg i en principiel dom i december 2016, er i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, men det er først i denne måned, at Danmark har rettet sin praksis ind.

I går beklagede Inger Støjberg fejlen og lagde skylden på embedsfolkene, der ifølge ministeren ikke har været opmærksomme på dommens principielle betydning.

Det skortede ellers ikke på advarsler og oplysninger. Allerede i januar 2017 fremhævede Udlændingestyrelsen – der hører under Støjbergs eget ministerium – i et notat pointerne fra dommen, og i løbet af 2017 blev ministeriet gentagne gange advaret om, at praksis skulle ændres. Men intet skete.

DET ER LANGTFRA første gang, at Inger Støjberg og hendes embedsfolk er gået for vidt i iveren efter at føre en benhård flygtningepolitik.

Tidligere har Ombudsmanden kritiseret både den tvangsmæssige adskillelse af de såkaldte barnebrude fra deres mænd og indrykningen af skræmmeannoncer om Danmarks flygtningepolitik i en række libanesiske aviser.

Den seneste sag indtræder dermed i et bekymrende mønster af lovløshed, og det vil kun være godt, hvis Ombudsmanden gør alvor af sine overvejelser om at undersøge denne nye sag nærmere.

I går erklærede Inger Støjberg, at ministeriet nu vil etablere en ny enhed, som skal følge tæt med i udviklingen af international ret og nye domme på området.

At det ikke allerede er en fuldkommen integreret del af ministeriets praksis, kan man undre sig en del over. Men med den nye enhed vil der i det mindste ikke længere være nogen undskyldning. Overtræder Danmark fremover reglerne, vil Støjberg ikke kunne gemme sig bag manglende viden. *mr*

Tillidsmand: Udlændingestramninger bidrager til enormt arbejdspres i Inger Støjbergs ministerium

TEMA Side 4

Inger Støjberg måtte i går i et samråd erkende, at alvorligt syge udlændinge er blevet udvist på grund af fejl begået i hendes ministerium. Efter samrådet udtaler tillidsmand i Udlændinge- og Integrationsministeriet, Marie Louise Gammelgård-Larsen, at medarbejderne har været under »et enormt stort arbejdspres« på grund af de mange udlændingestramninger, som Støjberg har gennemført. Foto: Jens Astrup/Ritzau Scanpix